

"נשלב ידיים ונסלול את הנתיב המתגר, בשאיפה להעלות את המודעות לעובדה שלאדם עם פיגור שכלי יש מקום בחברה הישראלית..."

שר הרווחה ויו"ר השלטון המקומי מברכים את קרן של"ם ליום הולדתה ה-25

ברכותיי החמות לרגל 25 שנות פעילותה של קרן של"ם, הפועלת מאז היווסדה לפיתוח מגוון שירותים לאוכלוסייה עם פיגור שכלי ברשויות המקומיות. החזון שהציבה קרן של"ם על דגלה, לסייע ולשפר את איכות חייהם של האנשים עם פיגור שכלי ולשלם בחברה כשווי זכויות, הוא אחד מהדגלים החשובים של משרד הרווחה והשירותים החברתיים, ומהנושאים המרכזיים בסדר יומו של המשרד. היותה של קרן של"ם, גוף משמעותי בתחום הטיפול באנשים עם פיגור שכלי, אינה מוטלת בספק. ככזו, היא אף מהווה כלי חשוב ביוזמות חדשות ובהעלאת המודעות לצרכים הייחודיים של אוכלוסייה זו. הקרן מהווה מסד למפעל שכולו עשייה למימוש חזון שביסודו חברה מכבדת, חמה ומקבלת, מתוך הכרה בשונות ובמחויבות לשוויון הזדמנויות. אני מאמין כי שיתוף הפעולה ההדוק והפורה בין משרד הרווחה והשירותים החברתיים לקרן של"ם ימשיך במקום שבו אנחנו יכולים להיות יזמים ופורצי דרך, נשלב ידיים ונסלול את הנתיב המתגר בשאיפה להעלות את המודעות לעובדה שלאדם עם פיגור שכלי, יש מקום בחברה הישראלית וכי הוא זכאי למצות זכויותיו והפוטנציאל הטמון בו. אני מאחל לראשי קרן של"ם המשך הצלחה בפעילותם הברוכה. הערכים הנעלים של אחריות הדדית, מעורבות ציבורית ועזרה לזולת, משותפים לכולנו ומהווים את היסודות לאיכות החיים של החברה ומטביעים את חותמם על אופייה. שאו ברכה בעמלכם.

בברכה,
ח"כ יצחק הרצוג,
שר הרווחה והשירותים החברתיים

ידידי ראש המועצה המקומית בית דגן ויו"ר קרן של"ם, מר אלי דדון, מנכ"לית קרן של"ם, גב' ריבה מוסקל, וכל חברי העוסקים במלאכת הקודש של הטיפול המסור באוכלוסיית בעלי הפיגור השכלי - קרן של"ם הוא ללא ספק הפרויקט האנושי הכי יפה, מורכב ורגיש של השלטון המקומי. לא נשכח, חבריי, ראשי הערים ואנשי השלטון המקומי, כיצד ריגשתם אותנו עד דמעות ביום השלטון המקומי בכנסת שהתקיים לפני מספר חודשים, עם הליווי המוזיקלי שהענקתם ותערוכת "צבע למחשבה" שהצגתם.

אנו גאים בכך ובפועלכם, בתרומתכם לאוכלוסייה מיוחדת זו של אנשים, שהגורל אולי לא שפר עליהם, אבל קיומכם בוודאי מעורר בהם תחושת חיוניות וגאווה.

מאז היווסדה של קרן של"ם היא מסייעת לשיפור התנאים של האדם בעל הפיגור השכלי הזקוק לסביבה ידידותית, לאהבה, ליחס חם ולטיפול מסור הנעשים במספר רב של תחומים. אנחנו רואים את הפעילות הברוכה שלכם בהוסטלים ובדירות מוגן המאפשרת למוגבלים להתערות מצד אחד, עם אותם המוגבלים שהם עצמם חווים, ומצד אחר - לחוות חוויות עם המשפחה והחברים.

אנו מכירים את הפעילות הענפה שלכם במועדונים ובבריכות השחייה שנבנו במיוחד לאוכלוסייה זו שבזמנם הפנוי יוכלו לבלות והם נמצאים במספר יעדים. אנו מוקירים את מסגרות החינוך שיצרתם לגיל הרך ולחינוך חובה עד לגיל 21, המספקים לילדים המפגרים סביבה חינוכית מתאימה ומקלים על משפחותיהם בזמן שהיה במסגרות אלה.

אנו מודים לכם על מרכזי העבודה והשיקום לבוגרים בני 21 ומעלה העוסקים בעבודות בהתאם ליכולתם האישית, דבר המקנה להם סיפוק יצירתי.

פרויקט קרן של"ם של מרכז השלטון המקומי, בשיתוף עם משרד הרווחה, ימשיך גם בעתיד לשגשג ולפרוח, לסייע ולטפל, לדאוג מקרוב לאוכלוסייה הנזקקת שלמענה הוא קם.

השנה העברית החדשה בפתח, ולקראת שנתה ה-25 של קרן של"ם, אנו מאחלים לכם שתמשיכו לדווע ולקצור פירות בכל התחומים. תודה על העשייה הנפלאה שמעניקה כוח פיזי ורוחני לאלפי מוגבלים ולבני משפחותיהם.

שנה טובה ומתוקה, מזל טוב והמשך פעילות ענפה וברוכה

עדי אלדר
יו"ר מרכז השלטון המקומי
וראש עיריית כרמיאל

מכובדיי,

לפני 25 שנה החליטו כמה אנשים בעלי חזון להתחיל לפעול למען רווחתם של אנשים עם פיגור שכלי בקהילה, ולמען שילובם בחברה הישראלית. מאז הקימו את קרן של"ם, הפעילות לא פסקה והיא רק מתעצמת והולכת.

בערב ראש השנה הזה, שנתה ה-25 של קרן של"ם, אני רוצה להביע את הערכתי לכל החולמים, העושים במלאכה לאורך כל 25 השנה, שהקדישו את כל זמנם, מרצם ואהבתם למטרה הנעלה שלשמה הוקמה הקרן.

אנו מתברכים במגוון עצום של הישגים בתחומי הדיוור, המחקר, והאומנות. האנשים שלמענם כולנו פועלים, נהנים היום מתנאי מחיה, תעסוקה ואף בילוי במסגרות שמתאימות להם ומעצימות אותם.

וכמו השנים שלפניה, גם תשס"ט שבפתח היא שנה של תקוות וחלומות.

כמי שגאה לעמוד בראש גוף שפועל למען שיפור דמותה החברתית של מדינת ישראל, אני מרשה לעצמי לחלום ולקוות, יחד איתכם, שהשנה הקרובה תאיר את פניה לנו ולכל אזרחי מדינת ישראל.

בשנה הקרובה נמשיך לאמץ אל לבנו באחוה ובידידות את שכנינו וידידנו ולפעול יחד עם כל אזרחי המדינה עם מגבלות בחלק מיכולותיהם, ובניהם - האנשים עם פיגור שכלי.

אני מאחל לכולנו שנה טובה, והמשך עשייה ברוכה,

בברכה,
אלי דדון, יו"ר קרן של"ם
ראש מועצת בית דגן

לוח מודעות

5.11.08
יום עיון למתנדבי שירות לאומי - "מעברים ושינויים" יתקיים במרכז שלוה, שכונת הר נוף ירושלים

27.11.08
אסיפה כללית, דיווח שנת 2007
תתקיים במע"ש ומרכז יום לבוגרים, אזור תעשייה סגולה פתח תקוה

3-4.12.08
הכנס הבינלאומי השני ע"ש גרי שוורץ והת"ר ריוזמן בנושא מחלות מוגבליות כרוניות - בי"ח הדסה הר הצופים, מלון ריג'נסי (הייאט לשעבר) ירושלים

17-18.2.09
שיקום בסביבות משתנות, כנס ארצי שביני לשיקום, עמותת חומ"ש, יתקיים במלון דן פנורמה תל אביב

קרן של"ם - חברי ההנהלה

נציגי מרכז השלטון המקומי
מר אלי דדון, יו"ר הקרן, ראש המועצה המקומית בית דגן
גב' יהודית גלנץ, נציגת מרכז השלטון המקומי
מר פיני ווגמן, מנהל אגף הרווחה עיריית חיפה
ד"ר אסתי אשל, מנהלת אגף הרווחה עיריית אור יהודה
גב' בוני גולדברג, מנהלת אגף הרווחה עיריית ירושלים
מר זאב פרידמן, מנהל מינהל השירותים החברתיים עיריית תל אביב
מר אמיל סמעאן, מנהל מח' הרווחה מועצה מקומית פקיעין
גב' שולמית בן אהרון, מנהלת אגף הרווחה מועצה אזורית מטה יהודה

נציגי משרד הרווחה והשירותים החברתיים
ד"ר חיה עמינדב, מנהלת האגף לטיפול באדם המפגר
מר אבנר זקן, סגן מנהלת האגף לטיפול באדם המפגר
גב' מרים כהן, מנהלת השירות לאדם המפגר בקהילה
מר אברהם מונל, מנהל אגף פיתוח
מר ישראל חזקיה, מנהל המח' לשיקום סוציאלי בהתאחדות התעשיינים
מר עידו בנימין, עוזר מנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים
מר אילן פרייס, משרד הפנים

צוות הקרן
ריבה מוסקל, מנכ"ל
מיקי כהן, רכזת פרויקטים
שרון גנות, רכזת פיתוח כוח אדם, מחקר וטכנולוגיה
שולמית גלעדי, מזכירה
אביבית בוסני, פקידה
עו"ד דוד ביטן, יועץ משפטי
קבוצת לניאדו תקשורת ויחסי ציבור, עריכת העיתון

משולחנה של מנכ"ל קרן של"ם

25 סיבות למסיבה

לכל גיל ולכל רמת תפקוד ניתן למצוא את האפיק המתאים שבו הם יכולים לבוא לידי ביטוי באירוע ולקבל את המקום הראוי: מופע שירה, תנועה, שותפות בהנחה, תערוכת ציורים ויצירות, תערוכת צילומים ועוד.....

חצי יובל הוא גיל מכובד בכלל, ולקרן של"ם בפרט, אך הרצון לציין נקודת זמן או אירוע מסוים כרוך בהתלבטות של איך, כמה ומתי, ובאיזה מינון - האם זה

רק ציון או ממש חגיגה?

פתיחת מסגרת, סיומו של פרויקט בנייה, שיפוץ נרחב או הצטיידות הם לעתים מזומנות סיבה למסיבה. באירועים רבים אני תוהה מהו המינון הנכון בין מתן תשומת הלב והמקום לאורחים השונים - בעלי התפקידים במגזר הממשלתי, ברשות המקומית, התורמים, אנשי הגוף המפעיל, צוות המסגרת ולעתים גם ההורים והמתנדבים, ובין ההתייחסות למסגרת עצמה ולאוכלוסייה הנהנית משירותיה. ככלל, טקס לא צריך לייגע. צריך קצב, עניין ובעיקר חשוב לתת בו במה וביטוי לאנשים הפועלים במסגרת, לצוות, ולאנשים עם הפיגור השכלי - בכל גיל.

לכל גיל ולכל רמת תפקוד ניתן למצוא את האפיק המתאים שיבוא לידי ביטוי באירוע ויקבל את המקום הראוי לו: תערוכת ציורים ויצירות, תערוכת צילומים, ציטוטים מפי הדיירים, ביטוי בשיר, דקלום, ריקוד, נשיאת שלט או כרזה - כל אלה (כמובן לא בבת אחת ולא הכול באותו אירוע...) הנם לב לבו של האירוע והם הנותנים לו את ההצדקה והמשמעות. הנחיה, בשיתוף או באמצעות אדם עם פיגור שכלי, מעבירה את המסר הברור כי המסגרת או האירוע הם קודם כל שלהם ובשבילם. בנוסף, סרטון קצר או מצגת שמתארת את המסגרת לפני ואחרי (השיפוץ, ההרחבה, ההצטיידות...) יכולים לשתף את הקהל בחוויה ובהתרגשות של ההתחדשות.

ברוח זו אנו בקרן של"ם מבקשים לציין את חצי היובל של הקרן. אנו מבקשים לשתף באירועי השנה כמה שיותר, כמנהגנו. לשם כך אנו פונים אליכם ומבקשים לקבל מכם כל תיעוד בצילום, בציור או כל דרך חזותית אחרת, של המקומות האהובים עליכם ועל משתתפי המסגרות שאתם פועלים בהן ושהוקמו גם בסיוע הקרן.

אנו רוצים לראות כיצד משתקפת קרן של"ם בעיניהם של האנשים עם הפיגור השכלי המתגוררים, עובדים ונהנים במסגרות שבהקמתן סייעה הקרן. אנחנו מחכים לחומרים שלכם. פרטים נוספים תמצאו בעמוד זה ובאתר הקרן. מאחלים לכם שנה טובה של עשייה, שמחה ובריאות....

ריבה מוסקל
מנכ"ל קרן של"ם

שנת עשייה ובנייה
שנה של
שילוב האדם עם הפיגור השכלי בקהילה
שנה של
קבלה, נתינה ואהבה ללא גבולות

שלכם ובשבילכם,

ריבה מוסקל
מנכ"ל

חברי ההנהלה
וצוות קרן של"ם

אלי דדון
יושב ראש

כתובתנו: קרן של"ם, רח' טרומפלדור 20 בית דגן, מיקוד 50200, טל' 03-9601122, פקס' 03-9604744
בקרר אותנו באתר: www.kshalem.org.il * office@kshalem.org.il דוא"ל: *

גב' פרנסואז הופמן בטקס הנחת אבן הפינה למעון יום שיקומי, מעון "הולנד" בתל-אביב יפו.

המוטו הוא: חיים בתוך הקהילה

"פגשתי במהלך שנות עבודתי בקרן הורים ומטפלים שמתמסרים לחלוטין לילדים ומטפלים בהם בצורה מדהימה. למדתי המון על הטיפול ופיתוח השירותים כדי להתאימם לצורכי אוכלוסיית האנשים עם הפיגור השכלי, זאת בניגוד להתאמת האוכלוסייה לשירותים הקיימים"

ריאיון עם פרנסואז הופמן - מנכ"לית קרן של"ם הראשונה

פרנסואז הופמן - מנכ"לית קרן של"ם בין השנים 1989-2000 - שימשה יו"ר מחוז באיגוד העובדים הסוציאליים כשגדעון לב קרא לה להצטרף לצוות המוביל. בקרן פעלה עד אז רכזת פעילות בחצי משרה בלבד. פרנסואז, בעלת תואר שני בעבודה סוציאלית מהישיבה יוניברסיטי בארה"ב, נענתה לקריאה. "הנושא של ילדים עם פיגור שכלי נחשב אז נושא כאוב שמעסיק את דעת הקהל, אך לא עד כדי מציאת פתרונות יצירתיים ופרקטיים לטובת המשפחות", היא אומרת. "המשימה הראשונה שלי היתה לשכנע את הרשויות המקומיות לנצל את המשאבים הקיימים כדי להגיע לפתרונות הנכונים (היתה אז מציאות מוזרה במשרד הרווחה של "כספים ללא פרויקטים...")."

רצף הוא שם המשחק

"הקמנו שותפויות עם אקו"ם ועם עמותות אחרות, ויצרנו קשר עם הורים כדי להבין מהי הדרך הטובה ביותר לטפל בילדים. התחלנו לפעול בכמה תחומים. הראשון - מציאת מסגרת יומית ברצף של שעות, גילאים וצרכים - החל מהגיל הרך - הכוללת השגחה על הפעוטים והשקעה בהתפתחותם, על מנת לשחרר את ההורים מהעול הכבד המוטל עליהם, ועד שילובם של ילדי בית ספר במסגרות נורמטיביות".

שירותים בתוך הקהילה

"התחום השני שעליו נתנו את הדעת הוא מתן שירות, תוך השארת הילדים בסביבת מקום מגורי ההורים. כלומר, לפתח תוכניות טיפוליות, חינוכיות ותעסוקתיות, גם לעצמאים, עם אפשרות להיות מעורבים בחיי הקהילה, קרוב למשפחות. בנושא הזה התקיימו עם האגף לטיפול באדם המפגר במשרד הרווחה דיונים רבים שמסגרתם היה עלינו לשכנע אותם לקבל את הגישה שלנו. אני סמוכה ובטוחה כי המגמה של חיים בתוך הקהילה ממשיכה גם היום".

מחקר והשתלמויות

"תחום נוסף שאותו פיתחנו הוא מחקר והכשרה. בתחום הזה הבאנו ופרסמנו, באמצעות המומחים המובילים בתחום הפיגור השכלי, את הידע המתקדם ביותר בארץ. מימנו וגם פיתחנו תחומי התמחות, יצרנו מסלול התקדמות ופרסמנו מחקרים שהביאו להטמעת מתודות חדשניות בתוך המערכת".

מימין גדעון לב, במרכז פרנסואז הופמן ועמנואל שיין (מעמותת שק"ל) במסיבת הפרידה מפרנסואז, עם פרישתה מניהול קרן של"ם

גדעון, מה הניע אותך, מאיפה הדבקות, המרץ?

"24 שנים עבדתי במרכז השלטון המקומי, כשהתחלתי - לא נעשה כמעט כלום. הקמתי את המחלקה ליחסי עובדים במרכז, קיבלתי את תיק החינוך בענייני כספים וסעד ולכן הייתי בעניין, אבל מאחור, פרסומת באמת לא מעניינת אותי."

"אני טיפוס שנדבק לדברים האלה, אני נזכר שכשחיים הרצוג היה נשיא, ביקרנו במעונו עם קבוצת אנשים עם פיגור שכלי והצגנו את פעילויות הקרן. הרצוג ראה אותם, הקשיב להם וממש בכה...".

מה היית רוצה לאחל לקרן ביום חגה?

"המשך פעילות ברוכה. לא לוותר, לבנות והרבה... צריך להעניק גם לאנשים עם פיגור שכלי חיי חברה טובים, אפשרויות לצאת מבתיים ולהימצא במסגרות מתאימות. גם בית של הורים הכי תרבותיים בעולם לא יכול להוות מסגרת מתאימה לאדם עם פיגור שכלי, ולכן יש להמשיך ולהשקיע".

היום, בוודאי לא פסקת לפעול?

"היום אני פועל בוועדת גמלאים בחולון, עירי, במסגרת מפלגת העבודה. והיום אני סב לשבעה נכדים, סבא רבא לשלושה נינים והרביעי בדרך, ואב לשלושה בנים - שניים מהם חיים בגליל וממשיכים לבנות את המדינה...".

בזכות הלב... והאוצר

"אני טיפוס שנדבק לדברים האלה, אבל מאחור, פרסומת באמת לא מעניינת אותי. אני נזכר שכשחיים הרצוג היה נשיא, ביקרנו במעונו עם קבוצת אנשים עם פיגור שכלי והצגנו את פעילויות הקרן. הרצוג ראה אותם, הקשיב להם וממש בכה..."

ריאיון עם גדעון לב - ממקימי קרן של"ם

בראשית שנות השמונים, בהיותו המשנה למנכ"ל מרכז השלטון המקומי, פנה אל גדעון לב אחד מידידיו, בכיר במשרד הסעד, וסיפר לו כי קיים מקור כספי המיועד לאנשים עם פיגור שכלי, ושייך למרכז השלטון המקומי, וכי אם יובטח לו (לאותו ידיד אלמוני) שהכסף יוקדש גם בהמשך לטיפול באנשים עם פיגור שכלי, הוא ידאג לשחרורו.

"העברתי בשלטון המקומי החלטה שהכסף ישמש לרווחתם של אנשים עם פיגור שכלי בלבד, השגתי את הסכמתם, העסקנו עובדת בחצי משרה שבדקה מי נכנס ומי יוצא מבתי החולים, ויצאנו לדרך. יש להבין שבאותה תקופה, עניין רווחתם של בעלי הפיגור השכלי לא עניין יותר מדי, אף אחד..."

"כדי להמשיך את פעילות הקרן החדשה עמדו על הפרק שני עניינים: האחד - האוצר הפסיק להעביר כספים, אלא אם כן תיעשה פעולה. בעקבות כך פנינו לערכאות והשגנו הסכם המבטיח את העברת הכסף אלינו מדי 5 בכל חודש. העניין השני שעמד על הפרק הוא ההחלטה להקים למען האנשים עם הפיגור השכלי, שתפקדו עד אז במבנים נוראיים - "סלמס", מסגרות ומבנים ברמה גבוהה, כאלה שאפשר ממש להתפאר בהם".

למשל

"במע"ש לוד, למשל, הוחלט להקים בית דפוס. קנינו את מכונת הדפוס המשוכללת ביותר, הבאנו מומחה לדפוס, והעירייה התחייבה לבצע איתנו את כל עבודות הדפוס שלה.

"דוגמה נוספת היא בית איזי שפירא ברעננה. מאחר שנמצא כי הטיפול במים עשוי להיטיב עם אנשים עם כל סוגי המוגבלויות, הוחלט לבנות בבית איזי שפירא בריכת שחייה מיוחדת, אלא שעל פי חוק היה עלינו לפעול במסגרת הרשות המקומית. שכנענו את ראש עיריית רעננה דאז, זאב ביילסקי, לקנות את האדמה שעליה היתה אמורה להיבנות הבריכה. והוא אכן עשה זאת, וכך הוקמה הבריכה הראשונה בקהילה, היחידה במזרח התיכון המותאמת לצורכיהם של אנשים עם מוגבלויות ושאליה מגיעים מכל קצות הארץ. היום קיימות מסגרות - הוסטלים, מע"שים ועוד במקומות רבים בארץ, כולל ביישובים ערביים.

אוהב את מחיאות הכפיים...

מאת: לאה תמיר

בני מזרחי היה (בתמונה) בדרכו חזרה מחופשת הקיץ שאליה יצא עם חבריו כשביקשתי לשוחח איתו בטלפון. בני, כמתראיין ותיק, בני לא היסס – תפס פינה והחל לענות על שאלותיי בצורה עניינית. בימים אלה עושה בני תפקיד ראשי במחזה "קפה הפוך בבקשה".

איפה אתה גר, ועובד?

אני גר בדיר מוגן ברחוב אילת בחולון עם עוד כמה חברים ועובד במע"ש באזור התעשייה.

מה אתם עושים במע"ש?

כל מיני עבודות, אורזים משחקים. אני סופר אותם חמש חמש ואורז...

מתי נודע לך שאתה שחקן?

בגיל 29 התחלתי לשחק בתיאטרון "אחים", לאחר שהכרתי את חיים טל שהיה רכז במועדון.

על מה מסופר בהצגה שלכם?

על בית קפה וגם על ההוסטל החדש בנווה ארזים שנשרף – על זה חיים החליט לעשות הצגה.

מה התפקיד שלך בהצגה?

התפקיד שלי הוא אבא של ילדה אחת בשם חגית שמשחקת אותה ילדה בשם יעל. דולי, שהיתה חברה שלי עד לפני כמה זמן, משחקת את תפקיד האימא. שאר השחקנים, שמשחקים בתפקידי הרכלנים, העורך דין ועוד, כולם מחולון. ההצגה מסתיימת בזה שהילדה נכנסת להוסטל.

אתה אוהב להיות שחקן?

מאוד. המשחק עושה לי טוב, יש לי הרגשה טובה מאוד כשהקהל מוחא כפיים...אנחנו מופיעים בקאמרי בתל אביב וגם בחולון.

יש עוד הצגה באופק?

כרגע לא, אבל חיים אמר שאולי תהיה אחרי החגים...

יש לך חברה עכשיו?

יש מישהי בשם שולה, אבל היא לא ממש בת זוג שלי כי פעם היא אוהבת אותי ופעם לא. לפני היתה דולי, אך נפרדתי ממנה בגלל שחשבתי ששולה טובה יותר. עכשיו דולי כבר לא רוצה לחזור...

עם מי אתה מבלה בחופשים?

עם המשפחה שלי, יש לי אבא ושתי אחיות ודודה. אימא שלי נפטרה כשהייתי בן 9.

אתה מכיר את קרן של"ם, אתה יודע מה הקרן עושה?

אני לא יודע להסביר מה הם עושים, אבל יודע שהם עושים עבודה טובה מאוד. הם נתנו לנו פרס בשנה שעברה.

קרן של"ם חוגגת יום הולדת 25. היית רוצה לאחל לה משהו?

אני מאחל לקרן של"ם בהצלחה, ושימשיכו לעזור לנו כדי שנוכל להופיע בהצגות.

בכל תחנה - קרן של"ם

פעילות קרן של"ם מוכוונת להשגת איכות חיים מיטבית לאדם עם הפיגור השכלי בכל התחומים שבהם היא עוסקת, ועל פי החזון: "לאדם עם פיגור שכלי זכות בסיסית לחיות חיים נורמליים בסביבתו הטבעית, לממש את הפוטנציאל הגלום בו ולהשתלב במרקם החברתי, התרבותי והתעסוקתי עד כמה שניתן בהתאם ליכולתו, לרצונו ולצרכיו".

התחנות בחייו של בני מזרחי, גיבור הריאיון, קשורות אחת לאחת לפעילות הרציפה של קרן של"ם, בקרב האנשים עם פיגור שכלי בישראל, והן אלה שמספרות למעשה את סיפורה.

קרן של"ם, שבין שאר פעילותיה, עזרה במימון לחידוש ציוד הדירה בחולון שבה בני מתגורר עם חבריו, תומכת לאורך השנים בציוד ושיפוץ האולם והחצר שבהם שוכן המועדון החברתי-מועדון "אחים" שבו בני משתתף פעיל, במתנ"ס נאות שושנים בחולון.

הקרן נותנת מענקים לקבוצת התיאטרון – לתפאורה, לתלבושות, ולסבסוד ההצגות שבהן בני משתתף, ומכבדת את בני זה ארבע שנים, יחד עם דולי כהן, שהיתה חברה שלו, בהנחיית טקס פרס קרן של"ם שבו אף היה באחת השנים חבר ועדת הפרס.

המע"ש שבו בני עובד מדי יום ביומו נבנה וצויד לאורך כל השנים במימון קרן של"ם. הצוותים במסגרות שבהן בני פעיל משתלמים כל השנים בסיוע קרן של"ם, ועוד היד נטויה...

הי ציוניוני הדרך

אין ספור פעילויות נעשו לאורך 25 השנים, מאז הוכרז על הקמתה של "הקרן המרכזית לפיתוח השירותים למפגר ברשויות המקומיות" שהיתה לימים קרן של"ם. להלן רק טעימה מהשפע האדיר של הפעילויות, ודאי נעשו רבות נוספות...

1983 – בחודש ינואר הוקמה "הקרן המרכזית לפיתוח השירותים למפגר ברשויות המקומיות", ונרשמה בדצמבר כעמותה (השם קרן של"ם – לפיתוח שירותים לאדם המפגר ברשויות המקומיות, ניתן בשנת 1991, ואז גם נקבעו עקרונות הקרן)

עד 1989 – הקרן משתפת ב-128 פרויקטים שיפוצים והצטיידות

1989 – הקרן עוברת ממשד העבודה והרווחה בירושלים למרכז השלטון המקומי; הקרן מממנת תוכנית הכשרה ראשונה מסוגה לעובדים סוציאליים; הקרן יוצאת בפרויקט מימון תקנים למתנדבי השירות הלאומי

1990 – מתן מענק לבניית מע"ש בעיר טייבה

1991 – מצטרף יועץ תקשורת לצוות הקבוע; לראשונה מאושר סיוע להקמת מערך דיור בקהילה (בית כהן בבאר שבע)

אוקטובר 1992 – מתקיימת האספה הכללית הראשונה בהשתתפות כל מנהלי האגפים והמחלקות לשירותי הרווחה בארץ

1992 – החוברת הראשונה אודות פעילות קרן של"ם יוצאת לאור; מוקם צוות ראשון להכנת מדריך לתכנון מסגרות דיור בקהילה (בהמשך הופקו חוברות הנחיה נוספות להקמת מסגרות יום בתחום התעסוקה, טיפול בבוגרים, וחצרות פעילות)

1992-1998 – פרויקט "מחשב לכל ילד" יוצא לדרך, בשיתוף משרד החינוך והחברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי

1993 – הסרט "להיות שונה", של איתן אורן, העוסק בפעילות הקרן, מוקרן לראשונה

1994 ואילך – יוצאות לאור חוברות הדרכה והנחיה להקמת שירותים בנושאי: דיור בקהילה, מע"ש, חצרות פעילות, ועוד

הענקת פרס הצטיינות לאגף הרווחה בבאר שבע משמאל – רפי אלול – היו"ר השני של קרן של"ם, אורה נמיר, שרת הרווחה, איז' רגר ז"ל, ראש עיריית באר שבע, רחל לוי מנהלת אגף הרווחה בעיריית באר שבע

1996 – מוקמת ועדה לפיתוח כוח אדם, מחקר וטכנולוגיה בראשותו של זאב פרידמן – מנהל אגף הרווחה בעיר ת"א וחבר הנהלת הקרן; עיתון ראשון של קרן של"ם יוצא לאור; ביוזמת הקרן ניתנים מענקים ומענקים למחקרים, תזות ועבודות של סטודנטים לתארים מתקדמים; מוקם פרויקט "מעלה" לשיפוץ וציוד מסגרות קיימות בהליך מזורז.

1997 – ניתן מענק לסרט שעוסק בתדמית האדם עם הפיגור השכלי

1998 – מוקם אתר האינטרנט הראשון של הקרן

1999 – תוכנית השתלמויות לעובדים בתחום הפיגור השכלי יוצאת לדרך

עד שנת 2000 בוצעו 559 פרויקטים במסלול רגיל, לא כולל במסגרת "מעלה". עד שנת 2001 בוצעו 234 פרויקטים במסגרת "מעלה" בלבד במימון כולל של 11,300,000 ש"ח.

2000 – מופקת חוברת לתכנון חצרות

2004 – ניתן מימון לתקנים למתנדבים עם פיגור שכלי המשרתים בשירות הלאומי, כולל השתלבות תעסוקתית וחברתית במסגרות נורמטיביות

משנת 2004 – ניתן סיוע בתכנון ובמימון ימי הסברה בקהילה

אומנות בלב בי"ס "דקל" בלוד

השם דק"ל מורכב מראשי התיבות: דו קיום לשלום. בית ספר דקל, המחנך 65 תלמידים יהודים וערבים, תושבי העיר לוד וסביבתה. התלמידים כולם בעלי פיגור שכלי בינוני רב בעייתי ומורכב וליקויי תקשורת p.d.d

ביה"ס מהווה מודל לחברה המאמינה בראיית האדם מעבר למוגבלויותיו, ובפיתוח סביבה חינוכית מכבדת ופתוחה. בית הספר פועל להטמעת סטנדרטים של תו איכות, מקנה הדמנויות למידה, הן לתלמידים והן למורים, ושואף להיות מרכז ידע הפועל בשילוב אומנויות עם תחומי הדעת, כדי להעצים השתתפות בקרב תלמידים עם צרכים מיוחדים.

קרן של"ם סייעה בהקמת אולם רב תכליתי המהווה מרחב נוסף לפעילות היום הארוך.

איכות חיים מתחילת החיים - בפעוטון "השחר" חיפה

בטקס חגיגי, בהשתתפות מר דהרי - סגן ראש עיריית חיפה, פניו ווגמן - מנהל מערכת השירותים החברתיים ורווחה, דוד מרקו - מנכ"ל אלווין ישראל, מרים כהן - מנהלת השירות בקהילה ונציגים נוספים ממשד הרווחה נחנך בחיפה "פעוטון השחר", הממוקם במרכז שטיין, אלווין ישראל - מעון יום שיקומי. בטקס נכחו גם נציגי קרנות מחו"ל שסייעו בהקמת המסגרת - קרן שטיין וקרן מורשה.

המעון משרת כ-35 פעוטות, בני שנה עד שלוש, והוא מופעל לפי חוק מעונות יום שיקומיים. הפעוטות פועלים בארבע קבוצות ומקבלים את כל השירותים הדרושים במסגרת תוכניות ההתערבות המוקדמת. "מרכז שטיין מאפשר בפעילותו לממש את תפיסת הקרן כי לאדם עם הפיגור השכלי יש זכות להשתלב בקהילה ולקבל שירותים ככל האדם, ומעתה גם מספק איכות חיים טובה יותר לאוכלוסייה זו כבר מתחילת חייהם", אמרה בטקס ריבה מוסקל - מנכ"ל קרן של"ם. "המקום נותן מענה לצורכי הפעוטות עם הנכויות ההתפתחותיות וגם לצורכי הצוות המטפל, ומהווה דוגמה למבנה פונקציונלי ומכבד למשפחות".

קרן של"ם סייעה במענק של 1,800,000 ש"ח לבניית המעון וציווד

טקס חנוכת מפעל מוגן רב נכותי בראש העין

המפעל שבתכנונו הוחל בשנת 2000, משמש מסגרת לתעסוקת בעלי פיגור שכלי ונכויות נוספות. הוא ממוקם באזור התעשייה אפק וצופה אל עבר כפר קאסם.

בטקס הסרת הלוט וקביעת המזוזה, שנערך בסוף יוני 2008, השתתפו ח"כ דוד טל - יו"ר ועדת הכנסת, מנכ"לית הביטוח הלאומי - אסתר דומיניסיני, נשיא צ"ימס ישראל וצ"ימס העולמי - טרי פרל, וראש העיר ראש העין - משה סיני. המע"ש עבר בשנה האחרונה מהפך משמעותי בצורתו החיצונית ובפעילותו - גם בסיועה של קרן של"ם הפועלת למען אוכלוסיית בעלי הפיגור השכלי.

בטקס אמרה ריבה מוסקל: "אנו חוגגים היום את פתיחתו של המפעל המוגן הרב נכותי שמשמש את בעלי נכויות תושבי ראש העין והסביבה. בפעילותו מאפשר המפעל לממש את תפיסת הקרן כי, "אדם עם פיגור שכלי הנו מוכשר ממה שחשבתם, ומעתה גם מספק את התנאים להוציא את היכולות הגלומות באוכלוסייה זו מהכוח אל הפועל"

קרן של"ם סייעה במענק של 2.8 מיליון ש"ח לבנייתו ולציוודו של המפעל.

מעון יום שיקומי מחדש ב"בית איזי שפירא" ברעננה

מעון היום השיקומי, ע"ש אהרון דה לו, נפתח בשנת 1982. מאז ועד היום מטופלים בו תינוקות ופעוטות בני שנה עד 4 שנים, עם נכויות ועיכובים התפתחותיים, כגון פיגור שכלי, שיתוק מוחין, אוטיזם ועוד. לאורך 26 שנות פעילותו גדלה מאוד אוכלוסיית המעון שהשכיל לתת מענה טיפולי וחינוכי לצרכים המיוחדים של הפעוט ובני משפחתו המורחבת. המקום נעשה צר מלהכיל והוכנה תוכנית הרחבה לשינוי מיקומו של המעון במתחם ולהרחבתו פי ארבע.

במעון נהנים הפעוטות מכיתות גן מרווחות ומוארות, חדרי טיפולים מותאמים ומצוידים, חדרי תצפית להורים ולאנשי המקצוע, מקום התכנסות לחגיגות משותפות וחצר משחקים מותאמת.

המבנה החדש מאפשר לילדים לבלות את היום בסביבה נעימה ומרווחת ולקבל טיפולים מקצועיים ואיכותיים, זאת במטרה לקדםם ולאפשר לכל אחד מהם למצות את הפוטנציאל האישי הטמון בו - ובכך להעניק לפעוטות את מירב ההזדמנויות להשתלב בעתיד במסגרת מגבילה פחות.

בטקס חנוכת המעון המחודש והמורחב, שנערך בסוף מאי בהשתתפות שר הרווחה - יצחק הרצוג, הרב ישראל לאו, ראש העיר רעננה - נחום חופרי, מנכ"ל הביטוח הלאומי, אסתר דומיניסיני, יו"ר קרן של"ם - אלי דדון ומנכ"ל קרן של"ם - ריבה מוסקל - הוסר הלוט ופעילות המעון יצאה לדרך.

במהלך הטקס הודה יו"ר הקרן - אלי דדון, לראש העיר רעננה, לאגף הרווחה בעיריית רעננה ולבית איזי שפירא, על העשייה המבורכת למען אוכלוסיית בעלי הפיגור השכלי, והוסיף כי הקרן תמשיך ללוות את הפעילות המבורכת בתחום הפיגור השכלי בקהילה בעיר רעננה.

קרן של"ם מלווה את בית איזי שפירא ותומכת בו זה שנים רבות בפיתוח הפיזי של המרכז וכן בשיתוף פעולה עם "מכון טראמפ להכשרה והשתלמויות". מכון טראמפ פועל להכשרת צוותים במגוון השתלמויות לעובדים בתחום הפיגור השכלי במטרה להעלות את איכות הטיפול והשירות לאדם עם הפיגור השכלי.

קרן של"ם סייעה לשיפוץ וציווד המעון במענק של מיליון וחצי ש"ח.

הגב' נעמי סטוצינר - נשיאת בית איזי שפירא, מר אלי דדון - יו"ר קרן של"ם, ומר יצחק הרצוג - שר הרווחה

לפתח ביחד מוצר מיוחד!

מתוך אחריות לאומית לקחה על עצמה עמותת תעשיידע, מיסודה של התאחדות התעשיינים, להשתתף בפיתוח ההון האנושי במדינה, בשילוב הדור הצעיר בתחומי התעשייה השונים. במסגרת פרויקט מיוחד, שנקרא: תעשיידע, מפתחים תלמידי בית ספר של החינוך הרגיל, יחד עם תלמידי בית ספר מהחינוך המיוחד מוצר מיוחד, ככלי להתפתחות ולהצלחה במישור האישי, הבית ספרי והלאומי.

השנה פיתחו בתי הספר אל-נור ומקיף א' בשפרעם פיתוח ביחד מוצר שנקרא: AUQA NOOR.

המוצר הוא ברזייה של בית ספר (cooler) בעלת חיישן אינפרא אדום ומטרתו למסייע לילדים נכים, שלא יכולים להפעיל בעצמם את הברז, לשתות מים. כשראשו של הילד מתקרב לברזייה מפעיל החיישן את הברז והמים מתחילים לרום באופן אוטומטי, כאשר הוא מתרחק - הזרימה נפסקת. ההמצאה העפילה לשלב הגמר בתחרות הממציא הצעיר שהתקיימה במדעטק חיפה.

סובחייה אלחאלדי, מנהלת של בי"ס אל-נור אומרת: "הקורס היה מוצלח. התלמידים שלנו מאוד נהנו. הם מאוד זקוקים לשילוב עם הילדים הרגילים". מוצר זה הנו תוצר של פעילות אינטנסיבית לשילוב ילדים בעלי פיגור בחברה על ידי עשייה משותפת עם בני גילם מבתי ספר רגילים.

מדי שנה תומכת קרן של"ם בפרויקטים של "תעשיידע" המתקיימים בשישה בתי ספר לתלמידים עם פיגור שכלי הפועלים בשיתוף פעולה עם שישה בתי"ס של החינוך הרגיל.

לתוכנית ההשתלמויות לשנת תשס"ט היכנסו לאתר קרן של"ם עכשיו:

www.kshalem.org.il

משחקי שבת

פתיחת מועדונית שבת באלעד

מסגרת ראשונה בסיוע קרן של"ם בעיר אלעד. ב-30 ביוני התקיים ב"זיכרון תמר" - מועדונית לילדים עם צרכים מיוחדים, ע"ש תמר הלוי ע"ה - טקס, בהשתתפות ראש העיר, הרב צביקה כהן, לציון חידוש ושיפוץ חצר המשחקים של המועדונית הממוקמת במרכז לשלום הילד והמשפחה באלעד. במועדונית נהנים הילדים מדי שבת, בשעות אחר הצהריים, מהפעלה מעניינת בליווי מתנדבות. בטקס ביקשו המשפחות מראש העיר להקים מסגרות פנאי נוספות לילדים עם הפיגור השכלי שיתנו מענה חברתי לילד וגם לבני המשפחה.

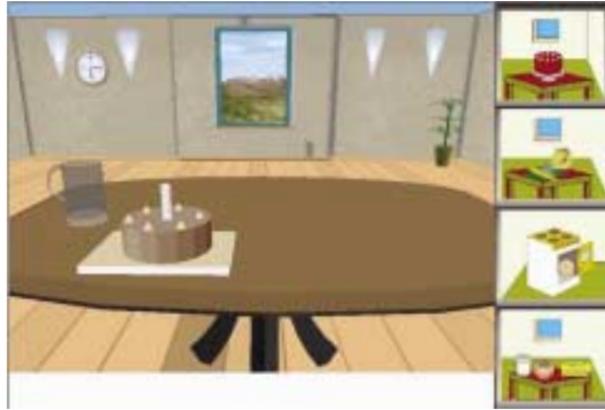
קרן שלם סייעה במענק של 120,000 ש"ח לציווד פנים וחצר להפעלת המשחקיה.

בתמונה: הרב צביקה כהן, ראש עיריית אלעד

שיפור תפיסת רצף הזמן באמצעות טכנולוגיה של מציאות מדומה

מחקר שערך ד"ר דוד פסיג, מבית ספר לחינוך באוניברסיטת בר אילן

סקירת הספרות המחקרית מראה כי ילדים עם פיגור שכלי מתקשים בתפיסת זמן. המחקר, התמקד בשיפור תפיסת רצף הזמן אצל ילדים אלה.

מטרת המחקר היתה לבדוק האם שימוש בטכנולוגיה מציאות מדומה ישר את תפיסת רצף הזמן שלהם, כיצד ילדים אלה משתמשים ומנוטים בעולמות וירטואליים, והאם יש צורך בהתאמה מיוחדת של הטכנולוגיה לצורכיהם.

הוכח כי ילדים עם פיגור שכלי קל מציגים יכולות גבוהות יותר בתפיסת רצף זמן, מאשר ילדים עם פיגור שכלי בינוני, וכן כי קיים קשר בין רצף הזמן (הבנה בלתי מילולית) ובין היכולת הלשונית.

מבחינה יישומית, לתוצאות המחקר השפעות מיידיות בתחום החינוך לילדים עם פיגור שכלי. תוכנית ההתערבות הייחודית שפותחה תאפשר למחנכים ולמטפלים מקצועיים לקדם ילדים בפן קוגניטיבי חשוב זה, ותייעץ להבנתם את המציאות ולשילובם בחברה.

בנוסף, המחקר הציג והוכיח את יכולותיה של אוכלוסיית הפיגור השכלי לתפעל ולהפיק תועלת מטכנולוגיה מציאות מדומה.

קרן של"ם סייעה במענק למימון המחקר.

תקציר המחקר נמצא באתר האינטרנט של הקרן, את חוברת המחקר המלא ניתן לקבל במשרדי הקרן.

"בזוג אני והוא מאוהבים..." זוגיות בקרב אנשים עם פיגור שכלי

עבודת תזה במסגרת לימודי מוסמך בפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה

עבודתה של יעל וינברג, בהנחייתה של פרופ' שונית רייטר, עסקה במרכיבי הזוגיות של אנשים עם פיגור שכלי, ובהבנת המשמעות של הקשר הזוגי עבור בני הזוג עצמם. שלושה זוגות השתתפו במחקר.

"לבד זה משעמם, אין אף אחד, ובזוג אני והוא מאוהבים", משפט זה, שחזר על עצמו, מלמד כי מימוש זוגיות אצל אנשים עם פיגור שכלי מעצימים את תחושת המסוגלות העצמית ואת תחושת הנחישות העצמית. המחקר מהווה מסמך אנושי המשקף את תחושותיהם, רצונותיהם ובחירתם של האנשים עם הפיגור השכלי שבחרו לחוות את החוויה הזוגית על כל רבדיה.

בהתאם לבקשת המשתתפים ייבנה מודל טיפולי-קבוצתי שיענה על הצורך בשיתוף ובדיון על החוויות שחווים זוגות של אנשים עם פיגור שכלי.

קרן של"ם סייעה במענק לעבודת התזה.

תקציר המחקר נמצא באתר האינטרנט של הקרן, את חוברת המחקר המלא ניתן לקבל במשרדי הקרן.

אימהות ממוצא אתיופי -

האם הן מתמודדות אחרת?

עבודת תזה במסגרת לימודי מוסמך בתואר שני לעובדה סוציאלית, המרכז האוניברסיטאי אריאל

עבודתה של לאה פאר, בהנחייתו של פרופ' לשם, עסקה בהשוואת דרכי ההתמודדות של אימהות ממוצא אתיופי, שלהן ילד עם פיגור שכלי, לאימהות ילידות הארץ, ובהשלכות ההקשר התרבותי-חברתי והחוויות הטראומטיות על דפוסי ההתמודדות.

ממצאי המחקר מראים, בין השאר, כי אופני ההתמודדות של אימהות ממוצא אתיופי דומים לאלה של אימהות ילידות הארץ. זאת ועוד, אמונתן עוזרת להן להתגבר ולהאמין כי יחול שיפור לטובה במצבו של הילד, אך הן חרדות לגורלו בעתיד, לאחר לכתן לעולמן.

קרן של"ם סייעה במענק לעבודת התזה.

תקציר המחקר נמצא באתר קרן של"ם, את חוברת המחקר ניתן לקבל במשרדי הקרן.

השתלמות עובדי משק ומטבח ברמת גן

שילוב חניכים עם פיגור שכלי בעבודת המטבח במסגרות השונות מהווה שלב חשוב ומרכזי בהכנתם לחיים עצמאיים, ואף לעבודה בשוק החופשי, על כך אחראים כמובן עובדי המשק והמטבח.

השתלמות לעובדי המשק והמטבח התקיימה השנה בביה"ס המרכזי ברמת גן, בריכזה של גב' ורד פריאל. ההשתלמות עסקה בתכנים, כגון תפיסת התפקיד והזהות המקצועית, ידע בסוגיות נבחרות בתחום הפיגור, תזונה, כללי בטיחות והיגיינה במטבח ועוד.

במסגרת הקורס נסעו המשתלמים לסיור במטבח הוסטל אקו"ם בחדרה. בסיום הקורס הפיקו המשתתפים, בסיועה של גב' הגר שמידוב, חוברת מתכונים.

תוצאות מפתיעות ומעניינות במחקר בתחום הפסיכיאטריה אבחון של הפרעה אובססיבית-קומפולסיבית בקרב מתבגרים עם פיגור שכלי

מחקר שערך ד"ר דורון גוטהלף, מנהל המרפאה הפסיכיאטרית במרכז שניידר לרפואת ילדים ופרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה הפסיכיאטרית במרכז שניידר לרפואת ילדים במסגרת החוג לפסיכיאטריה, בבית הספר לרפואה ע"ש סקאלר באוניברסיטת תל אביב

במחקר נסקרו 87 מתבגרים עם פיגור שכלי קל עד בינוני, הלומדים בחינוך מיוחד במערכת החינוך הישראלית, שעברו הערכה פסיכיאטרית. אחד הממצאים המעניינים גילה כי בקרב 13 משתתפים, הנוטלים תרופות אנטי-פסיכוטיות, לא נמצאה הפרעה פסיכוטית!

המחקר מצא כי ישנה שכיחות גבוהה יותר של הפרעות פסיכיאטריות בקרב מתבגרים, בהשוואה לילדים צעירים יותר או מבוגרים, חידושו של המחקר הוא בממצאים שהוכחו כי קיימת שכיחות גבוהה של התנהגות כפייתית והפרעה כפייתית תת-מאובחנת בקרב אוכלוסיית מתבגרים פיגור שכלי.

קרן של"ם סייעה במענק למימון המחקר.

תקציר המחקר נמצא באתר קרן של"ם, את חוברת המחקר ניתן לקבל במשרדי הקרן.

הי דרומה... לאילת! השתלמות ראשונה בתחום הפיגור השכלי בעיר אילת!

בחודש מאי הסתיימה באילת קורס בסיסי בנושא "היכרות עם עולם הפיגור". בקורס השתתפו: עובדים סוציאליים ברשות, סיעות ממסגרות החינוך המיוחד והיום הארוך, מטפלות במעון השיקומי, מדריכים ממערכי הדיור ומסגרות התעסוקה, צוותים פרא-רפואיים ופסיכולוגים מהשירות הפסיכולוגי החינוכי. הרכב מיוחד זה היווה אתגר מקצועי אמיתי לרכזת הקורס, הגב' אשרה רוזנפלד, מביה"ס המרכזי לעובדים בשירותים החברתיים שהעבירה את ההשתלמות.

הקורס היה בדגש על מיניות האדם עם הפיגור השכלי. והוא נועד להבהיר מושגי יסוד בתחום הטיפול באדם עם פיגור שכלי, להכיר למשתתפים מאפיינים פסיכולוגיים התנהגותיים וחברתיים של האוכלוסייה, ולהקנות ערכים המנחים את הטיפול באוכלוסיית האנשים עם הפיגור. במהלך שנת הלימודים הקרובה מתוכנן להיפתח קורס נוסף באילת, והפעם בתחום ההתנהגות המאתגרת.

קרן של"ם מממנת השתלמויות ומסיעות בפיתוח כוח אדם בכל רחבי הארץ.

הכשרה בהנחיית קבוצות לעובדים סוציאליים

אנו שמחים להודיע על פתיחת תוכנית הכשרה בהנחיית קבוצות לעובדים סוציאליים העוסקים בטיפול באדם עם פיגור שכלי ומשפחתו בקהילה. עבודה קבוצתית הינה מתודה חיונית בעבודת העו"ם עם אנשים עם פיגור שכלי ומשפחותיהם.

במסגרת תוכנית ההשתלמויות של קרן של"ם לשנת 2008-2009, והשירות לטיפול באדם המפגר ומשפחתו בקהילה, יפתח מחזור שני של תוכנית הכשרה להנחיית קבוצות לעובדים סוציאליים העוסקים בטיפול באדם המפגר בקהילה. בסיום התוכנית יקבלו המשתתפים תעודות מטעם היחידה ללימודי המשך והשתלמויות בבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל אביב. התוכנית בת שנתיים והיא כוללת יום לימודים בשבוע לאורך ארבעה סמסטרים.

מהרו להירשם - מספר המקומות מוגבל!

פרטים באתר קרן של"ם.

ניתן לפנות לשרון גנות בדוא"ל: sganot@kshalem.org.il

לתוכנית ההשתלמויות לשנת תשס"ט
היכנסו לאתר קרן של"ם עכשיו:
www.kshalem.org.il

"הי דרומה" לבאר שבע, כסייפה ודימונה

יום סיור נוסע - מרס 2008

מסורת בקרן של"ם - "יום סיור נוסע" לעובדים בתחום הטיפול באדם עם הפיגור השכלי למפגש עמיתים ולהחלפת מידעים בתחום מכל המסגרות בארץ, יום שהוא כולו למען העוסקים במלאכה. השנה התקיים יום הסיור בדרום הארץ, בדגש על חשיפת מסגרות תעסוקה חדשות, ובמהלכו נחשפו כמאה איש מכל רחבי הארץ המשתתפים לתחום התעסוקה, תוך דגש על מסגרות שנמצאות בשלבי פיתוח. המשתתפים סיירו במע"ש יחדיו באר שבע, במערך דיור "בית כהן" בבאר שבע ובמרכזי תעסוקה רב נכתיים בכסייפה ודימונה.

קרן של"ם יוזמת מידי שנה סיור בהסעה מאורגנת לעובדים לחשיפה, להנעה ולהנאה...

אימון בחומר ורוח - השתלמות עו"סים במעלות

ההשתלמות השנתית של קרן של"ם לעו"סים ורכזים בתחום הפיגור השכלי והשיקום, בנושא אימון בחומר וברוח, התקיימה ביוני במלון "אסיינדה" במעלות תרשיחא, במעמד ראש העיר - שלמה בוחבט ובהשתתפות נציגי משרד הרווחה. בהשתלמות נכחו כ-200 אנשי מקצוע בתחום הפיגור השכלי מרחבי הארץ.

קרן של"ם סייעה בקיום ההשתלמות.

הומור ככלי טיפולי יום עיון ברעננה למתנדבי השירות הלאומי לסיום שנת הפעילות

מדי שנה מקיימת קרן של"ם שני ימי עיון לבני השירות הלאומי המתנדבים במסגרות בקהילה בתחום הפיגור. בחודש יולי התקיים בבית איזי שפירא שברעננה יום העיון המסכם לשנת תשס"ח. תוכנית יום העיון כללה הרצאה על פרויקט הדגל הייחודי של בית איזי שפירא - פארק חברים, וסיור מודרך במסגרות הפועלות במתחם הבית שהוקמו גם בסיועה של קרן של"ם, וכן הרצאה נוספת על התנהגות מאתגרת בקרב אנשים עם פיגור שכלי. אין ספק כי סיום המלווה בצחוק גדול וחיוך רחב משאיר טעם של עוד... ואכן, בסיומו של יום העיון עברו המשתתפים סדנה מיוחדת של הומור שהעביר צוות עמותת "הומוריקה" שעוסקת בהומור ככלי טיפולי, באמצעות ליצנות, מוזיקה ומרכיבים נוספים.

Fun זה כל העניין בהרצליה

עמותת מילבת, בשיתוף עם קרן של"ם, קיימה ביוני ב"קניון שבעת הכוכבים" יום עיון בתחום הפנאי שכותרת: Fun זה כל העניין. ביום העיון השתתפו 350 אנשי מקצוע ובני משפחותיהם של אנשים עם צרכים מיוחדים בדגש על פיגור עמוק וסיעודיים. המוזמנים האזינו להרצאות בתחום הפנאי. הגב' תמר שחר (יועצת פנאי במשרד הרווחה) בנושא "פנאי - מרחב של חירות", מר אלון קמחי, מרפא בעיסוק מעמותת מילבת - בנושא ממל"ה, משחקית מילבת לילדים מיוחדים, מר חגי סילגוב שהציג את מערכת הנגינה "אופטימיוזיק" - מערכת נגינה ממוחשבת המופעלת באמצעות קרני אור שנבחרה כמוצר השנה בבתי ספר לחינוך מיוחד באנגליה. פרופ' תמר וייס מהחוג לריפוי בעיסוק באוניברסיטת חיפה, הרצתה על "מציאות מדומה - חידושים טכנולוגיים ויישומים לאוכלוסיות שונות", ד"ר שירה ילון-חיימוביץ מהקריה האקדמית קריית אנו הרצתה בנושא "מציאות מדומה כפעילות פנאי למבוגרים עם מוגבלות שכלית", מר מאיר לוטן, פזיטרפיסט מוסמך מהחוג לפזיטרפיה במרכז האוניברסיטאי אריאל הרצה על "מציאות מדומה וכוסר גופני לאנשים עם לקות קוגניטיבית" - בדגש על מציאות מדומה. את המוזמנים ברכו: גב' מרים כהן, מנהלת השרות לטיפול באדם המפגר ובני משפחתו בקהילה, משרד הרווחה; ד"ר יגאל בן שלום - יו"ר עמותת מילבת; גב' ריבה מוסקל - מנכ"ל קרן של"ם; נחמן פלוטניצקי - מנכ"ל מילבת.

"צבע למחשבה" ותופים ביום השלטון המקומי בכנסת

במסגרת אירועי השלטון המקומי בכנסת, לציון 70 שנה לשלטון המקומי ו-60 שנה למדינת ישראל, הוצגה בכנסת תערוכת "צבע למחשבה", שאצרה רותית סנפיר, מרכזת תחום אומנויות בעמותת אקו"ם ישראל. התערוכה, שבה מוצגות עבודות של יוצרים ואומנים בעלי פיגור שכלי, מדגישה את הצורך והיכולת של האדם היוצר כשבבסיסה אמירה חברתית חשובה לשילוב בעלי פיגור שכלי בחיי הקהילה. לכל אומן המציג בתערוכה, ילד או מבוגר, מחשבות ורגשות וסיפור אישי שלרוב הוא מתקשה לבטא במילים. היצירה מאפשרת לאנשים אלה לבטא את הפוטנציאל החבוי בהם, לעקוף חסכים אינטלקטואליים ומגבלות פיזיות ולממש את הכוחות החזקים שבהם. בתערוכה השתתפו 91 יוצרים מ-23 מסגרות מכל הארץ - מבאר שבע ודימונה בדרום ועד קריית שמונה בצפון.

במהלך האירוע הופיעה להקת "אור התוף" - המורכבת מ-9 נגנים תושבי מעלות הלוקים בפיגור שכלי. "אור התוף" נוסדה לפני כשמונה שנים וחבריה מתאמנים, במרכז כוכב במעלות, בהדרכתו של המוסיקאי אייל לומן, ממקימי להקת "דהרה". חרף המגבלה השכלית, והעובדה כי שניים מן הנגנים לוקים גם בשמיעתם, הצליחה הלהקה להפגיש ולרגש את כל משתתפי האירוע. באירוע הוענקו תעודות של הוקרה לבני משפחתו של עוזי כהן ז"ל - חבר מועצת העיר רעננה, ולשר התשתיות - פואד בן אלעזר.

קרן של"ם מסייעת ומעודדת ניווד התערוכה וחשיפתה לקהלים מגוונים ברשויות מקומיות בכל רחבי הארץ. קרן של"ם מסייעת בקידום פעילות להקת "אור התוף".

מימין: פני קבלו - סמנכ"ל מרכז השלטון המקומי, אלי דדון - יו"ר קרן של"ם ומאיר שטרית - שר הפנים.

על חברות אמיצה ושמירה על הסביבה

ההצגה "גוני בממלכת יצורי הזבל" היא פרויקט ייחודי של שיתוף פעולה בין שחקנים מקבוצת "התיאטרון האחר של אקו"ם ישראל וסטודנטים מהמגמה לתיאטרון באוניברסיטת ת"א, בסיוע קרן של"ם. ההצגה עוסקת בחברות ובאקולוגיה, וזוכה להצלחה רבה בקרב ילדים. תפאורת ההצגה והתלבושות עוצבו מחומרים ממוחזרים המצויים בכל בית. בכך מנסה ההצגה לקרב את הצופים למסר האקולוגי, מתוך תקווה שיהפוך להיות חלק מחייהם.

קרן של"ם סייעה במענק להפקת ההצגה.

מבט במשקפיים מיוחדים

קרן של"ם בעיניהם של אנשים עם פיגור שכלי פנייה לקבלת יצירות לתערוכה

כחלק מהתפיסה המרכזית של הקרן, לשתף את האדם עם הפיגור השכלי, החלטנו לפנות דרככם לאנשים עם הפיגור השכלי ולבדוק את השתקפותנו בעיניהם: ממה הם נהנים במבנים, בתעסוקה, בדיור ובפנאי, שקרן של"ם סייעה בהקמתם, לדוגמה, אילו פינות או חללים אהובים עליהם, איזו פעילות פנאי כגון חוגי צילום, קבוצות תיאטרון, אהובה עליהם? לכל מה שאהוב ונעים לדיירים, לעובדים במע"ש, לשוהים במרכזי היום, למשתתפים במועדונים ובלהקות, בעשייה שלנו, אנו מבקשים לקבל ביטוי חזותי, כגון עבודות מתחומי: הציור, הצילום, הפיסול והשירה. את צילומי העבודות יש להעביר בהקדם, בקובצי jpg, למייל: office@kshalem.org.il

העבודות שיוגשו ייבחרו בידי ועדה, על פי קריטריונים של מקוריות, עניין וזיקה למטרות קרן של"ם, ויוצגו בתערוכה שתנדוד ברחבי הארץ. התערוכה שתוקם בסופו של תהליך תלווה ביחסי ציבור בכל עיר שאליה תגיע. את העבודות יש להעביר למשרדי הקרן עד יום ראשון - ג' כסלו תשס"ט, 03.11.08. המעוניינים בהדרכת צוותיהם לקראת הפרויקט הזה מוזמנים לפנות בטלפון: office@kshalem.org.il - 03-9601122 או במייל -